

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

Rašytinė konsultacija — atsakymas į papildomą klausimą

Registracijos Nr.	ASK-6048-(7.73 E)
Susijusi konsultacija	ASK-5789-(7.73 E)
Klausimas pateiktas	2026-09-16
Atsakymas pateiktas	2026-09-23
Siuntėjas	Klausimai <klausimai@vmvt.lt>
Gavėjas	[asmens duomenys pašalinti]
Priedas	atsakymas-papildymas.docx (tekstas pateikiamas žemiau)

LYDRAŠTIS

Laba diena,

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) teikia atsakymą į Jūsų 2026-09-16 pateiktą klausimą, registracijos numeris ASK-6048-(7.73 E). Pridedamas priedas.

KLAUSIMAS

Subject: Papildomas klausimas dėl konsultacijos Nr. ASK-5789-(7.73 E): maisto produktų pirkimas kliento pavedimu

Laba diena,

Dėkoju už 2026-09-15 pateiktą atsakymą į mano 2026-09-08 klausimą (reg. Nr. ASK-5789-(7.73 E)).

Atsakyme nurodyta, kad jeigu veiklos metu teikiama tik gamybos paslauga iš kliento maisto, tai nelaikoma maisto tvarkymu ir tokios veiklos registruoti VMVT nustatyta tvarka nereikia. Prašau patikslinti, ar toliau aprašyta situacija patenka į šią išimtį.

Situacijos aprašymas:

1. Klientas pats sudaro perkamų produktų sąrašą ir paveda man juos nupirkti jo vardu, jo sąskaita ir jo interesais (pavedimo pagrindu). Produktų pasirinkimą lemia klientas.
2. Produktus nuperku parduotuvėje pakeliui į kliento namus ir nedelsdamas, tą pačią dieną, nuvežu juos tiesiai klientui. Produktai nėra laikomi, sandėliuojami, perpakuojami ar kaip nors kitaip tvarkomi mano patalpose ar bet kurioje kitoje vietoje.
3. Kasos kvitas perduodamas klientui, o klientas iš karto kompensuoja man išlaidas tiksliai pagal kvitą, be antkainio. Už produktus jokio atlygio ar pelno negaunu — atlygį gaunu tik už maisto gaminimo laiką kliento virtuvėje.
4. Maistas gaminamas tik kliento virtuvėje ir tik iš šių produktų. Pagamintas maistas lieka kliento namuose ir niekur nevežamas. Savo maisto produktų (įskaitant prieskonius, aliejų, padažus ar pusgaminius) į kliento namus neatsivežu.

Klausimai:

1. Ar tokiu atveju produktai laikytini kliento maistu ir veikla patenka į Jūsų nurodytą išimtį (tik gamybos paslauga iš kliento maisto), ar vis dėlto produktų nupirkimas ir pervežimas būtų vertinamas kaip maisto tvarkymas, apie kurį turi būti pranešta VMVT?

2. Jeigu vertinimas priklauso nuo konkrečių sąlygų, prašau nurodyti, kokios sąlygos turi būti įvykdytos, kad veikla nebūtų laikoma maisto tvarkymu (pavyzdžiui, kvito išrašymas kliento vardu, produktų neigijimas nuosavybės, pervežimo trukmė ar temperatūros sąlygos greitai gendantiesiems produktams).

3. Papildomai prašau paaiškinti, ar fiziniam asmeniui, teikiančiam tik maisto gaminimo paslaugą kliento virtuvėje iš kliento maisto, taikomi privalomojo higienos įgūdžių mokymo ir privalomojo sveikatos patikrinimo (asmens medicininės knygelės, forma Nr. 048/a) reikalavimai.

„Būčiau dėkingas už atsakymą raštu.“

VMVT ATSAKYMAS (priedo tekstas)

Atsakymai į klausimus.

1. Klientas pats sudaro perkamų produktų sąrašą ir paveda man juos nupirkti jo vardu, jo sąskaita ir jo interesais (pavedimo pagrindu). Produktų pasirinkimą lemia klientas.

Komentaras dėl aprašytos veiklos. Šiuo atveju, Jūs būtumėte atsakingas už įsigyjamą maistą, tvarkymą (laikymą, transportavimą, paruošimą) renginio vietoje. Atliktumėte veiksmus būdingus maisto tvarkymo subjektui, t. y. dalyvaustumėte maisto tiekimo grandinėje. Veikla turėtų būti registruojama VMVT nustatyta tvarka - Maisto tvarkymo subjektai registruojami pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“ patvirtintą tvarką.¹

„Maisto verslas“ – tai pelno siekianti arba nesiekianti viešoji ar privati įmonė, vykdanči bet kokią su visais maisto gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais susijusią veiklą (žr. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 178/2002 nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras).²

Bendrieji maisto verslui keliami reikalavimai:

- vienodos praktikos, vartotojų apsaugos, maisto saugos, pateikimo rinkai, atsekamumo ir kitų bendrieji reikalavimai pateikti Reglamente (EB) Nr. 178/2002 ir Lietuvos Respublikos maisto įstatyme,³
- higienos reikalavimai maisto saugai, įskaitant vartotojų apsaugą, užtikrinti pateikti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004 dėl maisto produktų higienos ir Lietuvos higienos normoje HN 15:2021 „Maisto higiena“ ir, kai taikoma, 2019 m. rugsėjo 4 d. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakyme Nr. B1-649 „Dėl Mažais kiekiais gaminamo ir tiekiamo galutiniams vartotojams maisto tvarkymo reikalavimų patvirtinimo“.⁴⁵

2. Produktus nuperku parduotuvėje pakeliui į kliento namus ir nedelsdamas, tą pačią dieną, nuvežu juos tiesiai klientui. Produktai nėra laikomi, sandėliuojami, perpakuojami ar kaip nors kitaip tvarkomi mano patalpose ar bet kurioje kitoje vietoje.

Žiūrėti komentarą ties 1 punktu.

3. Kasos kvitas perduodamas klientui, o klientas iš karto kompensuoja man išlaidas tiksliai pagal kvitą, be antkainio. Už produktus jokio atlygio ar pelno negaunu — atlygį gaunu tik už maisto gaminimo laiką kliento virtuvėje.

Žiūrėti komentarą ties 1 punktu.

4. Maistas gaminamas tik kliento virtuvėje ir tik iš šių produktų. Pagamintas maistas lieka kliento namuose ir niekur nevežamas. Savo maisto produktų (įskaitant prieskonius, aliejų, padažus ar pusgaminius) į kliento namus neatsivežu.

Žiūrėti komentarą ties 1 punktu.

Klausimai:

1. Ar tokiu atveju produktai laikytini kliento maistu ir veikla patenka į Jūsų nurodytą išimtį (tik gamybos paslauga iš kliento maisto), ar vis dėlto produktų nupirkimas ir pervežimas būtų vertinamas kaip maisto tvarkymas, apie kurį turi būti pranešta VMVT?

Žiūrėti komentarą aukščiau ties 1 punktu.

2. Jeigu vertinimas priklauso nuo konkrečių sąlygų, prašau nurodyti, kokios sąlygos turi būti įvykdytos, kad veikla nebūtų laikoma maisto tvarkymu (pavyzdžiui, kvito išrašymas kliento vardu, produktų neigijimas nuosavybėn, pervežimo trukmė ar temperatūros sąlygos greitai gendantiesiems produktams).

Neturi būti faktinių aplinkybių, nurodytų apibūdinant veiklą 1-4 atvejuose.

3. Papildomai prašau paaiškinti, ar fiziniam asmeniui, teikiančiam tik maisto gaminto paslaugą kliento virtuvėje iš kliento maisto, taikomi privalomojo higienos įgūdžių mokymo ir privalomojo sveikatos patikrinimo (asmens medicininės knygelės, forma Nr. 048/a) reikalavimai. Būčiau dėkingas už atsakymą raštu.

Tvarkant maistą, kaip maisto tvarkymo subjektui (atsakymai aukščiau), būtina laikytis asmenims tvarkantiems maistą keliamų reikalavimų. Reikalavimai asmenims, tvarkantiems maistą, išdėstyti:

- Lietuvos higienos normoje HN 15:2021 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2021 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ (12 punktas dėl sveikatos tikrinimo tvarkos; 13 punktas dėl sveikatos (higienos) žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimo)
- 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos II priede (VIII skyriuje dėl asmens higienos; XII skyriuje dėl mokymosi).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“ patvirtinto:

- „Darbai ir veiklos sritys, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašas“ (toliau - Sąrašas)
- 1 punktu: „1. Visi maisto gamybos ir realizavimo technologiniai etapai, išskyrus druskos, cukraus ir spirito gamybą: 1.1. maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų gamyba; 1.2. maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų saugojimas (sandėliavimas); 1.3. maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų transportavimas, taip pat krovimas; 1.4. maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų realizavimas (didmeninė ir mažmeninė prekyba); 1.5. žmonių maitinimas viešosiose vietose ar uždaroje įmonėje, įstaigoje ir organizacijose, taip pat transporto priemonėje; 1.6. maisto pusgaminių, produktų ir patiekalų įpakavimo medžiagų ir taros gamyba, kai tos medžiagos ir tara vėliau tiesiogiai liečiasi su maistu; 1.7. maisto produktams gaminti ir realizuoti naudojamų įrenginių, inventoriaus ir indų (talpyklų) techninė priežiūra, remontas ir plovimas.“.

- 4 punktu sveikatą tikrinasi ir paslaugų teikėjai, kai suteikia paslaugas paslaugos gavėjo namuose.
- „Darbuotojų, kuriems leidžiama dirbti tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamomis ligomis, sveikatos tikrinimosi tvarka“ (toliau - Tvarka),
- 2 punktu „2. Darbuotojai, nurodyti darbų ir veiklos sričių <...> sąraše (<...>, privalo prieš pradėdami dirbti ir vėliau kasmet pasitikrinti sveikatą, ar neserga tuberkulioze; o pasitikrinti, ar neserga kitomis užkrečiamosiomis ligomis, - esant epidemiologinei būtinybei.“ (kai reikia, papildomai tikrinamasi pagal Tvarkos 3 punktą);
- 5 punktu „5. Šeimos medicinos paslaugas teikiantys gydytojai arba darbo medicinos gydytojas, apklausęs ir apžiūrėjęs pacientą, gali paskirti konsultacijas ir tyrimus, kad sveikatos būklė būtų nustatyta tiksliau. Vadovaudamasis savo, konsultantų ir laboratorinių tyrimų duomenimis, gydytojas sprendžia, ar pacientas pagal sveikatos būklę gali dirbti tam tikrą darbą, vykdyti tam tikrą veiklą, ir tai įrašo paciento asmens medicininėje knygelėje (sveikatos pase) (F 048/a), patvirtindamas įrašą asmeniniu (arba įstaigos) antspaudu.“. Sveikatos duomenų tvarkymas ir asmens medicininės knygelės pildymo, naudojimo tvarka nustatyta Tvarkos 6 punkte.

Papildomai informuojame, kad vadovaujantis Privalomojo mokymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-69 „Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir asmenų, kuriems privalomas sveikatos ir (ar) pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo“:⁶

- 14 punktu vykdoma higienos žinių ir įgūdžių atestavimas.

“14. Asmenys, pradedantys nurodytą Tvarkos aprašo 2 priede profesinę ar kitą veiklą, priklausomai nuo profesijos ar vykdomos veiklos, privalo išklaudyti Tvarkos aprašo 1 priede nurodytos trukmės mokymus pagal privalomojo pirmosios pagalbos mokymo pagrindinę programą (kodas PP), gelbėjimo tarnybų darbuotojų privalomojo pirmosios pagalbos mokymo pagrindinę programą (kodas PG), karių privalomojo pirmosios pagalbos mokymo pagrindinę programą (kodas KP) ir (arba) privalomojo higienos įgūdžių mokymo bendrąją programą (kodas HB, HBB), privalomojo higienos įgūdžių mokymo specialiąją programą (kodai H1-H8, H11-H14). Šio punkto nuostata netaikoma asmenims, baigusiems profesinio mokymo programą ir turintiems formaliojo profesinio mokymo teikėjo išduotą privalomojo mokymo pažymėjimą apie pirmosios pagalbos ar higienos įgūdžių mokymų išklusimą.”

IŠNAŠOS

1. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.329396/asr?positionInSearchResults=5&searchModelUUID=43779b5e-bdda-47d4-8a5a-3416fb659e57&csrt=11606361450655413575>
2. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02002R0178-20260101&qid=1790078775150>
3. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.98953/asr?csrt=11606361450655413575>
4. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02004R0852-20210324&qid=1790078775150>
5. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e60de392d33811e9978e9d8965748b45/asr?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=43779b5e-bdda-47d4-8a5a-3416fb659e57&csrt=11606361450655413575>
6. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.314041/asr?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=e95b28ba-b8d0-4a65-bd98-2dce6903beef&csrt=13555323006562198630>

PARAŠAS

Konsultavimo ir dokumentų valdymo skyrius

Tel. 1879; +370 5 242 0108
klausimai@vmvt.lt
Siesikų g. 19, 07170 Vilnius
vmvt.lrv.lt

Dokumentas parengtas iš originalaus elektroninio laiško (.eml). Asmens duomenys — pareiškėjo vardas, pavardė ir elektroninio pašto adresas — pašalinti rengiant šį dokumentą, o ne uždengti; po pažymėta vieta teksto nėra. Priedo pabaigoje buvęs cituojamas susirašinėjimas praleistas kaip pasikartojantis.

Tai rašytinė konsultacija, pateikta pagal konkrečias paklausime aprašytas aplinkybes. Tai nėra teisės aktas. Publikuoja Cheffy, cheffy.lt/legal/vmvt